

<http://er.dduvs.edu.ua/handle/123456789/1111>.

7. Тінін, Д., & Завістовський, О. (2023). Важливість питання комунікації поліцейського в системі професійної підготовки. Матеріали конференцій МЦНД, (08.12.2023; Черкаси, Україна), 143–145. URL: <https://archive.mcnd.org.ua/index.php/conference-proceeding/article/view/876>.

8. Войтюк, М., & Тінін, Д. (2024). Інтеграція гендерної складової у секторі безпеки та оборони в Україні. *Матеріали конференцій МЦНД*, (29.11.2024; Житомир, Україна), 259–262. URL: <https://archives.mcnd.org.ua/index.php/conference-proceeding/article/view/360>.

Дмитро ТІНІН,
старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ

Марина ВОЙТЮК,
викладач кафедри теорії та історії
держави та права, конституційного
права та прав людини
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ

ОБМЕЖЕННЯ ПРАВА ДИТИНИ НА СПІЛКУВАННЯ З БАТЬКОМ, ЯКИЙ ПЕРЕБУВАЄ НА СЛУЖБІ В ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ ТА У НАЦІОНАЛЬНІЙ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

З початку широкомасштабної війни держави-агресора проти України значна кількість українських сімей опинилась у ситуації, коли заради збереження життя та здоров'я своїх дітей вимушено виїхала у безпечні регіони, а деякі й за кордон. У цей же час чоловіча частина населення стали на захист суверенітету та територіальної цілісності та України.

Перебування українських жінок та їх дітей із чоловіками, які проходять службу у Збройних Силах України та Національній поліції, тривалий час на відстані істотно вплинуло на їхні взаємовідношення (жінки змінили своє ставлення до чоловіків, не бажають повертатися назад до України, де триває війна). У даному випадку виникає конфлікт сучасності, коли жінки через довготривалу військову агресію тривалий час перебувають окремо від своїх чоловіків під впливом європейської культури. Конфлікт – суспільний феномен, від якого залежить процес нормального людського розвитку і вважається неминучим явищем та охоплює найрізноманітніші сфери людського буття [1].

Проблеми сімей, які опинилися роз'єднаними через війну та еміграцію,

можуть бути додатково ускладнені тим, що чоловіки через постійне перебування на службі, розділені географічно, позбавлені можливості активно брати участь в житті своєї дитини. Це негативно впливає на нормальні взаємовідносини батька і дитини, а також на їх здоров'я та благополуччя. Згадані проблеми вимагають системного підходу та спільних зусиль з боку української влади, а також громадських організацій та експертів [2, с. 170; 3, с. 124].

У сучасних реаліях в свідомості українських жінок, які зазнають впливу від медіа та європейської культури, формується відсутність потреби у своїх чоловіках. Даний факт однозначно не мотивує військовослужбовців та правоохоронців на захист своєї держави під час виконання службово-бойових та оперативно-службових завдань.

У законодавстві України, зокрема у ст. 11 Закону України «Про охорону дитинства» (далі – Закон) [4] закріплено, що батько і мати мають рівні права та обов'язки щодо своїх дітей. Предметом основної турботи та основним обов'язком батьків є забезпечення інтересів своєї дитини.

Згідно з положеннями ст. 141 Сімейного кодексу України (далі – Кодекс) [5], мати та батько мають однакові права й обов'язки стосовно своєї дитини, навіть у разі розірвання шлюбу та проживання окремо від неї. Це не впливає на обсяг їхніх прав та не звільняє від відповідальності перед дитиною. Згідно зі ст. 157 Кодексу, питання виховання дитини вирішується батьками разом. Якщо один із батьків проживає окремо від дитини, він зобов'язаний брати участь у її вихованні та має право на особисте спілкування з нею. Батько чи мати, який/яка проживає з дитиною, не має права перешкоджати тому з батьків, хто проживає окремо, спілкуватися з дитиною та брати участь у її вихованні, якщо це не завдає шкоди нормальному розвитку дитини.

Відповідно до ст. 153 Кодексу мати, батько та дитина мають право на безперешкодне спілкування між собою, крім випадків, коли таке право обмежене законом. У цьому аспекті суб'єктивні образи жінок відносно чоловіків не мають впливати на спілкування батька зі своєю дитиною. Розповсюдженням явищем став виїзд жінок з дитиною за кордон. В подальшому жінки дистанційно подають на розлучення та аліменти, при цьому намагаються спалювати ім'я батька в очах дитини, змінюють номери телефонів з метою унеможливлення спілкування з дитиною, не повідомляють батька про місцезнаходження дитини та її перебування на території України тощо. Така обставина дискримінує чоловіків, бо перебуваючи на службі, вони часто не мають можливості звернутись до суду або інших органів щодо захисту своїх прав.

У такому випадку за умови постійного цькування та дискримінації чоловіків, які здійснюють захист України, їх внутрішня емоційна гармонія буде порушена, що зможе в подальшому призвести до ситуацій, в яких такий правоохоронець або військовослужбовець не матиме бажання виконувати бойове завдання [7]. Проте війна закінчиться, життя в суспільстві поступово стабілізується. Відповідно кожна українська дитина має зростати та

отримувати належну увагу від обох батьків. І про питання про обмеження права спілкування з батьком, який проходить службу в Збройних Силах України чи Національній поліції, не може бути й мови, за винятком обмежень, передбачених законодавством.

Таким чином, в українському суспільстві в умовах правового режиму воєнного стану питання безпідставного обмеження права на спілкування із батьком-захисником потребує належного врегулювання. Оскільки сучасні механізми впливу на вказану проблематику не забезпечують достатнього рівня захисту прав батька й не створюють належних умов у психологічному забезпеченні військовослужбовців та правоохоронців.

Список використаних джерел:

1. Войтюк М. П. Тривала готовність до безконфліктного спілкування, особливий вид комунікативної компетентності. *Актуальні проблеми вітчизняного права в дослідженнях молодих вчених у світлі євроінтеграційних процесів: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. курсантів, студентів, слухачів, ад'юнктів (аспірантів) та докторантів (м. Дніпро, 18 трав. 2017 р.)*. Дніпро : ДДУВС, 2017. С. 21-25. URL : <http://er.dduvs.edu.ua/handle/123456789/1008>.
2. Гунько К. О., Тінін Д. Г. Деструкція правовідносин у сфері батьківства: сучасний стан гендерної нерівності жінок за принципом «Батько без дитини» в умовах воєнного стану, з урахуванням обставин перебування останніх за кордоном. *Науковий вісник Ужгородського університету: Серія: Право*. 2023. Т. 1. Вип. 80. С. 170-175. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2023.80.1.24>.
3. Тінін Д. Дискримінація чоловіків в Україні в умовах дії правового режиму воєнного стану: як жінки демотивують військовослужбовців та правоохоронців на захист батьківщини. *Актуальні питання розвитку галузей науки : матеріали III Міжнар. наук. конф. (м. Суми, 14 черв. 2024 р.)*. С. 124–126. URL: <https://archives.mcnd.org.ua/index.php/conference-proceeding/article/view/12>.
4. Про охорону дитинства : Закон України від 26.04.2001. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2402-14#Text>
5. Сімейний кодекс України : Закон України від 10.01.2002. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#Text>.
6. Тінін Д. Г., Крисько В. А. Цькування в курсантському середовищі у вищих навчальних закладах зі специфічними умовами навчання: розмежування між «Мобінгом» та «Булінгом». *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. 2023. Вип. 209. С. 290-296. DOI: <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2022-1-209-290-296>.